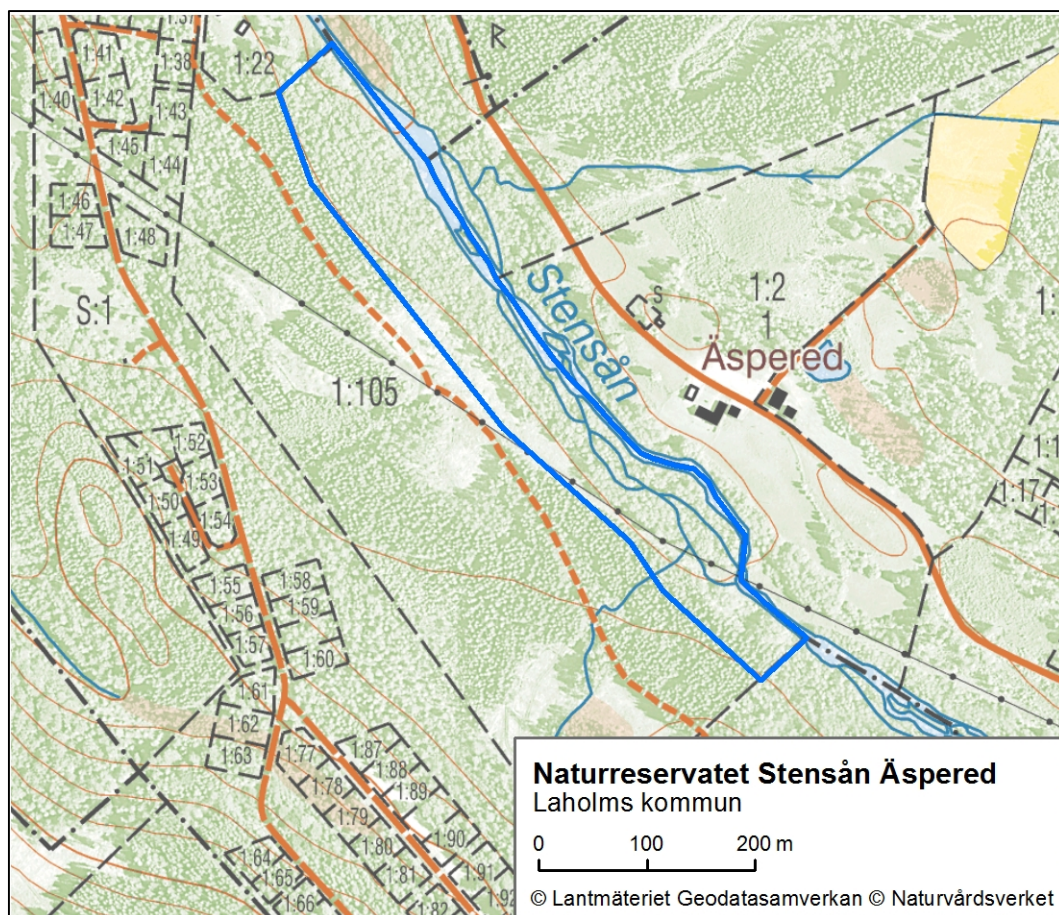

Bildande av naturreservatet Stensån Äspered i Laholms kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte och föreskrifter enligt nedan.

Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Stensån Äspered.

Skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

2016-12-14

Skälen för beslutet

Området utgörs av en värdefull åsträcka och värdefulla lövsumpskogar. Åsträckan är blockrik med kvillar och är klassad som limnisk nyckelbiotop. Sumpskogen är också klassad som nyckelbiotop.

Naturvärdena kan skadas av skogsbruksåtgärder som avverkning och gallring, av fysik exploatering, av förändrad hydrologi på land och i vattendraget samt av konkurrens från gran och främmande arter och stammar.

De viktigaste åtgärderna för att bevara naturvärdena är att skydda området, att hålla efter gran och att skapa en trädklädd skyddszon mot sumpskogen.

Syftet med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla den biologiska mångfald som är knuten till naturmiljöerna naturliga, blockrika skogsvattendrag och angränsande lövnaturskogar. Särskilt viktigt att värna är naturlig hydrologi, blockrika bottnar, gamla eller senvuxna lövträd, döda träd, samt hotade och sällsynta arter. Syftet är även att skapa möjligheter för arter att sprida sig inom och mellan skyddade områden och nyckelbiotoper i trakten.

Syftet skall nås genom att:

- land- och vattenmiljöerna skyddas mot exploatering,
- aktiviteter som kan medföra ökad markkompaktering eller tillförsel av partiklar, näringsämnen eller metaller till vattendraget förbjuds, såsom körning av motorfordon, grävning, avverkning och gallring samt hårdgörande av mark,
- lövskogarna får utvecklas med intern dynamik, med undantag för att gran och eventuella andra införda vedväxter tas bort,
- en skyddszon skapas mellan skogsnyckelbiotopen och omgivande produktions-skog genom att granplanteringar omvandlas till lövskog,
- död lövved lämnas i området, men kan flyttas inom området om den utgör en betydande risk för översvämning på mark utanför reservatet, samt
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet.

2016-12-14

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller anläggning,
- 2 uppföra mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- 5 dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
- 6 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 7 gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 8 avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- 9 ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
- 10 framföra motordrivet fordon,
- 11 inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- 12 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- 13 uppföra stängsel eller hägnad,
- 14 ta bort eller skada stengärdesgård, odlingsröse eller annan kulturlämning,
- 15 utfodra vilt,
- 16 utan Länsstyrelsens tillstånd sprida kalk samt
- 17 bedriva fiskodling eller annan form av vattenbruk.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 18 utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 19 anläggning och underhåll av anordningar för friluftslivet t.ex. parkeringsplats och informationsskylt enligt plats i bilaga 2c, toaletter och markerade stigar i hela reservatet,
- 20 att skötsel utförs, i huvudsak:
 - a. att gran och andra för området främmande trädslag ringbarkas, avverkas, gallras eller dödas på annat sätt, och lämnas i reservatet. I området som idag är granplantering (skötselområde 3a och 3 b på karta 2B) gäller denna rättighet först efter det att markägaren anser att befintlig granodling har avvecklats, dock senast fr.o.m. år 2026,
 - b. föryngringsåtgärder, gallringar och röjningar i området som idag är

2016-12-14

granplantering (skötselområde 3a och 3 b på karta 2B). Denna rättighet gäller först efter det att markägaren anser att befintlig granodling har avvecklats, dock senast fr.o.m. år 2026,

- c. undersökningar och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv i hela reservatet.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 21 tälta mer än två dygn,
22 skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
23 utan Länsstyrelsens tillstånd använda fällor avsedda för ryggradslösa djur,
24 bryta loss, knacka sönder, föra bort eller måla sten och mineral,
25 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
26 utan Länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar, samt
27 utan Länsstyrelsens tillstånd genomföra vetenskapliga undersökningar som strider mot föreskrifterna.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för följande:

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna 18-20.
- markägare att senast år 2025 avverka granarna i område 3a och 3b på karta 2B. Markägaren får brunnsröja runt granarna i område 3b fram till dess att de avverkats, dock inte efter år 2025. Undantaget gäller från föreskrift 8 och 10. Utfallande virke tillfaller markägaren.
- inom området gällande rättigheter i form av servitut, ledningsrätt och vägrätt.
- rensning av tillståndsgivna diken, om underhållsåtgärder är påkallade med hänvisning till bestämmelserna i 11 kap. 17§ miljöbalken.
- kalkning av vattendrag enligt Länsstyrelsens kalkningsplan. Undantaget gäller föreskrift 10, 16 och 25.
- jakträttsinnehavare som behöver motorfordon vid uttransport av fällt vilt i den del av reservatet som är mer än 20 meter från vattendrag. Undantaget gäller föreskrift 10.
- undersökningar av mark, vatten, växt- och djurliv inom ramen för Länsstyrelsens miljöövervakning eller uppföljning av kalkade vatten. Undantaget gäller föreskrift 10, 23 och 25.

2016-12-14

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna om rätten att färdas och vistats i reservatet (med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken) gäller oberoende av om beslutet överklagas. Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

7 kap. 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör hela reservatet. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna. *Anläggning av mindre parkeringsplats och informationsskylt som föreslås i skötselplanen bedöms inte strida mot strandskyddsbestämmelserna eftersom de underlättar allmänhetens friluftsliv.*

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledande av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

1 § terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas, och i många fall även att fortplantningsområden och viloplats är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräldjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta, och dessutom ett urval av andra organismer.

16 § lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Under tiden den 1 mars-20 augusti ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

2016-12-14

Hur man överklagar

Eventuellt överklagande skickas till halland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange diarienummer 511-6418-13 och skriv vilken ändring som begärs.

För att överklagandet ska kunna prövas måste det komma in till Länsstyrelsen senast den 6 januari 2017.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Regeringen för prövning, om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs.

Kungörelse av beslut

Detta beslut kommer att kungöras enligt 3 § lag (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m. och 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Beslutet kommer också att kungöras i länets författningssamling.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av området

Stensån är ett välbevarat och variationsrikt vattendrag med forssträckor, kvillområden, bifurkation och, i nedre delarna, meandrande lopp. Artrikedomen är stor med en ursprunglig laxstam, värdefull bottenfauna och flera rödlistade arter som utter (NT), ål (CR), flodpärlmussla (EN), kungsfiskare (VU) och havsnejonöga (NT). Den del som ligger inom reservatet utgörs av blockrika sträckor och kvillområden och klassas som limnisk nyckelbiotop. Reservatet är uppväxtområde för lax och hyser flera regionalt intressanta arter av bottenfauna som skalbaggarna *Hydraena testacea*, *Oulimnius troglodytes*, sländorna *Athripsodes albifrons*, *Ceratopsyche silfvenii*, *Psychomyia pusilla* och tvåvingen *Ibisia marginata*.

Ån kantas av lövskog som tidvis översvämmas eller översilas av rörligt markvatten. Lövskogen är klassad som nyckelbiotop, och har en rik förekomst av död ved i olika nedbrytningsstadier. Klibbal och björk dominerar men även ask (EN), olvon och brakved förekommer rikligt. Fältskiktet utgörs till stor del av vitmossor och blåtåtel, men regionalt intressanta arter som bäckbräsmå, missne, kärrfibbla och springkorn förekommer också. Nyckelbiotopen gränsar till granplanteringar.

2016-12-14

Uppgifter om reservatet

Namn	Stensån Äspered
Kommun	Laholm
Församling	Hasslöv-Våxtorp
Areal	5,6 hektar
Lägesbeskrivning	Stensån, 5 km SSO Våxtorp
Mittkoordinater SWEREF 99 TM	N 6249490, E 386084
Naturgeografisk region	Region 8. NO Skånes skogslandskap
Avrinningsområde	97 Stensån
Vattenförekomst	Stensån (Örebäcken-L Stensån), EU_CD: SE625668-133029
Fastigheter, markägare och rättighets- innehavare	se fastighetsförteckning, bilaga 4
Jakträttsinnehavare	markägaren
Förvaltare	Länsstyrelsen

Ärendets handläggning

Robin Josefsson, markägare på Kungsbygget 1:105 i Laholms kommun, kontaktade Länsstyrelsen 30 september 2013 med anledning av att han informerats av Skogsstyrelsen om att skogen längs Stensån är nyckelbiotop som inte får avverkas, och att han därför var intresserad av ersättning. Länsstyrelsen bedömde att området bör bli naturreservat. Överenskommelse om intrångsersättning och avtal för nyttjande av väg träffades 8 juli 2016. Förslaget var på remiss 14 oktober till 30 november 2016, och under samma tid förelades sakägare att yttra sig. Det inkom yttranden från Laholms kommun, Skogsstyrelsen, Svenska Jägareförbundet, Polismyndigheten, och SGU samt från Anne-Kristin och Lars-Göran Larsson. Ingen hade något att erinra mot att förslaget.

Länsstyrelsens bedömning

Stensån är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vattendrag av Naturvårdsverket och Fiskeriverket och bör skyddas enligt den nationella strategin för skydd av vattenanknutna natur- och kulturmiljöer (Naturvårdsverket 2007). Skogen

2016-12-14

utgörs huvudsakligen av klibbalstrandskog klassad som nyckelbiotop. Nyckelbiotopen är stor (12 hektar) och skogstypen är prioriterad i länet, vilket gör området skyddsvärt enligt Strategin för formellt skydd av skog i Hallands län (Länsstyrelsen i Hallands län 2007).

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, körsador i och intill vattendraget, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. En skyddszon med permanent trädskikt behövs mellan sumpskogen och omgivande produktionsskog för att skydda mot vind- och solexponering. Skyddszonen skyddar även sumpskog och vattendrag mot annan påverkan som kan uppstå vid skogsbruksåtgärder såsom tillförsel av partiklar, närsalter, metylkvicksilver, dränering. Även åtgärder utanför reservatets gränser kan vara negativa för naturvärden, och då särskilt åtgärder som kan påverka vattenkvaliteten i området, spridningsbarriärer i vattendraget och utsättning/förekomst av främmande arter och stammar.

Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arter, strukturer och funktioner, varken i de blockrika vattenbiotoperna eller i sumpskogarna, behövs någon form av långsiktigt skydd. För bevarande av naturvärdena knutna till sumpskogarna krävs skötselinsatser, vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

Stensån Äspered ingår i områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv (3 kap. 6 § miljöbalken), samt riksintresse för rörligt friluftsliv (4 kap. miljöbalken). Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen "Levande skogar" samt "Levande sjöar och vattendrag".

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, att avgränsningen av området, reservatets omfång och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Deltagande i beslutet

Detta beslut har fattats av landshövding Lena Sommestad. I beslutet deltog även naturvårdsdirektör Henrik Martinsson.

I handläggningen av ärendet deltog även fiskekonsulent Linnéa Näsén, antikvarie Jenny Nord, länsjurist Anna Maria Lindfjord och naturvårdshandläggare Viveka Strand. Den sistnämnda har varit föredragande.

Lena Sommestad
Landshövding

Viveka Strand
Naturvårdshandläggare

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

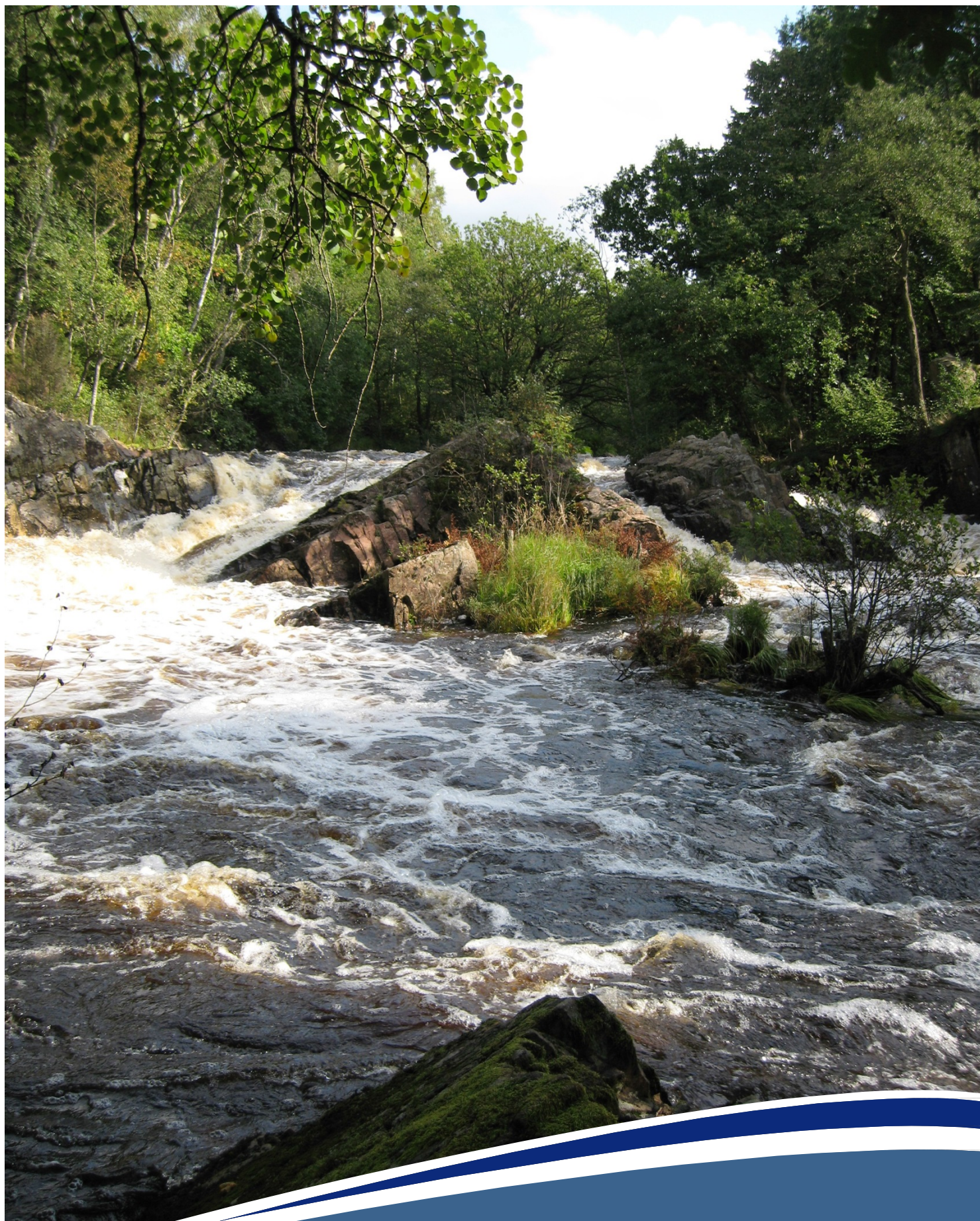
Bilaga 1	Skötselplan
Bilaga 2	Kartor
	2A Översiktskarta
	2B Skötselkarta
	2C Friluftslivsskarta
	2D Skogstypskarta
	2E Karta över målnaturtyper
	2 F Natura 2000-naturtyper
	2 G Naturvärden
Bilaga 3	Artförteckning
Bilaga 4	Förteckning över markägare och rättigheter

Skötselplan för naturreservatet

Stensån Äspered

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Skötselplan för naturreservatet Stensån Äspered i Laholms kommun

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla den biologiska mångfald som är knuten till naturliga, blockrika skogsvattendrag och angränsande lövnaturskogar. Särskilt viktigt att värna är naturlig hydrologi, blockrika bottnar, gamla eller senvuxna lövträd, döda träd, samt hotade och sällsynta arter. Syftet är även att skapa möjligheter för arter att sprida sig inom och mellan skyddade områden och nyckelbiotoper i trakten.

Syftet skall nås genom att:

- land- och vattenmiljöerna skyddas mot exploatering,
- aktiviteter som kan medföra ökad markkompaktering eller tillförsel av partiklar, näringsämnen eller metaller till vattendraget förbjuds, såsom körning av motorfordon, grävning, avverkning och gallring, samt hårdgörande av mark,
- lövskogarna får utvecklas med intern dynamik, med undantag för att gran och eventuella andra införda vedväxter tas bort,
- en skyddszon skapas mellan skogsnyckelbiotopen och omgivande produktionsskog genom att granplanteringar omvandlas till lövskog,
- död lövved lämnas i området, men kan flyttas inom området om den utgör en betydande risk för översvämning på mark utanför reservatet, samt
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet.

2. Beskrivning av området

2.1 Markslag, naturtyper och arter

<u>Naturtyper (KNAS¹)</u>	<u>Areal (hektar)</u>
Ungskog inklusive hyggen	2,1
Triviallövskog	1,9
Sjöar och vattendrag	0,6
Lövblandad barrskog	0,4
Granskog	0,3
Triviallövskog med ädellövinslag	0,3
Summa	5,6
Varav produktiv skogsmark	5,0

¹ Naturvårdsverket 2004. Kontinuerlig naturtypskartering av skyddade områden.

<u>Natura 2000-habitat</u>	<u>Areal (hektar)</u>
sumpskog (9080)	2,9
mindre vattendrag (3260)	0,6
Summa	3,5

Natura 2000-arter

lax (1106)

utter (1355)

Rödlistade och regionalt intressanta arter:

4 rödlistade och 23 regionalt intressanta arter har påträffats i området eller dess närhet, se förteckning i bilaga 3.

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt naturförhållanden

Området utgörs av vattendrag, sumpskog och granproduktionsskog. Vattendraget är ur naturvårdessynpunkt välbevarat med naturligt lopp, en nära naturlig vattenregim, få vandringshinder och en naturlig artstock med flera ovanliga arter, däribland en ursprunglig laxstam. Stensån kalkas sedan 1987, och reservatet ingår i ett målområde för kalkning. Tack vare kalkningen är området inte förurningspåverkat (Länsstyrelsen 2014, se lokal St3 Kungsbygget).

Granplanteringarna utgörs, med undantag av ett 45-årigt bestånd, av julgransodlingar i åldern 1-10 år. Sumpskogen har naturskogsliknande karaktär, och området var skogsklätt även på 1920-talet (häradsekonomiska kartan och Malmström). Att döma av äldre kartor har det dock inte funnits någon sammanhängande skog i området 1650, 1700 eller 1850 (Malmström). Vid tiden för laga skifte (1799) var marken inhägnad som inäga, och sannolikt utan påtagligt trädäck.

2.3 Beskrivning av bevarandevärden*Biologiska värden*

Artrikedomen i Stensån är stor med en ursprunglig laxstam, värdefull bottenfauna och flera rödlistade arter som ål (CR), utter (NT), kungsfiskare (VU), flodpärlmussla (EN) och havsnejonöga (NT). Stensån är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vattendrag av Naturvårdsverket och Fiskeriverket.

Den del av Stensån som ligger inom reservatet utgörs av blockrika sträckor och kvill-områden och klassas som limnisk nyckelbiotop. Bottenfaunaprovtagningar direkt nedströms reservatet (lokal St3 Kungsbygget, Länsstyrelsen 2014) visar att bottenfaunan har högt naturvärde. Här finns t.ex. den rödlistade sländan *Rhithrogena*

germanica (NT) och minst 14 regionalt intressanta arter av vattenlevande sländor, skalbaggar och tvåvingar. Ål (CR) förekommer inom reservatet (Svenskt Elfiske-register), havsnejonöga leker strax nedströms (Artportalen) och sträckan är uppväxtområde för lax.

Längs vattendraget växer klibbalsumpskog klassad som nyckelbiotop. Nyckelbiotopen är stor (12 hektar) och skogstypen är prioriterad i länet (Länsstyrelsen i Hallands län 2007). Sumpskogen är naturskogsartad med rikliga mängder död ved, varierad åldersstruktur på träden, buskskikt med olvon och brakved och ställvis alar med sockelbildning. I skogen finns flera regionalt intressanta arter som örslav, glansfläck, missne, bäckbräsma och fläckticka.

Reservatets blockrika vattendragssträcka och omgivande sumpskogar har betydelse för organismer långt utanför reservatet, och då särskilt nedströms liggande delar av Stensån. Nedströms finns ett bestånd av flodpärlmussla, vilket kräver tillgång till både laxfisk och syresatta grusbottenar för sin reproduktion. Sumpskogen binder effektivt marken och skyddar därmed ån mot partikelutflöde. De blockrika bottenarna är uppväxtområde för laxfisk. Kungsfiskare (VU), hussvala (VU), stare (VU), utter (NT), större brunfladdermus (regionalt intressant), forsärla (regionalt intressant), strömstare (regionalt intressant) förekommer också i trakten, och nyttjar sannolikt området periodvis.

Geologiska värden

Stensån är ett välbevarat och variationsrikt vattendrag med forssträckor, kvillområden, bifurkation och, i nedre delarna, meandrande lopp. Reservatet ligger på gränsen till högsta kustlinjen, på sur intrusivbergart (granit-grandiorit) och jordarten utgörs av postglacialt svämsediment.

Prioriterade bevarandevärden

Sumpskogen med död ved, sockelbildningar, rikt inslag av gamla träd, fuktig – blöt mark med naturlig hydrologi. Blockrika vattendragssträckor med god vattenkvalitet, naturlig vattenståndsregim och fria vandringsvägar.

2.4 Referenser

Bengtsson, E. 1995. Historiskt kartöverlägg. Kulturmiljöenheten, Länsstyrelsen i Hallands län.

Svenskt ElfiskeRegiSter (SERS). 2015. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser. <http://www.slu.se/elfiskeregistret>

Lantmäteriet. 1919-1925. Häradsekonomiska kartan.

Länsstyrelsen. 2014. Bottenfauna i Hallands län 2014. Biologisk uppföljning i kalkade vatten. Författare Anders Boström & Carin Nilsson, Medins AB. Meddelande 2014:15.

Malmström, C. 1939. Hallands skogar under de 300 senaste åren. Meddelande från statens Skogsförsöksanstalt 31: 171-300.

Mathiasson, M., Bengtsson, S., Flodin, L.-Å. och Paulsson, I. 2006. Strategi för formellt skydd av skog i Halland. Länsstyrelsen i Halland och Skogsstyrelsen, Halmstad. 77 s.

SGU. 2011. Berggrundskartan, GIS-skikt

SGU. 2011. Jordartskartan, GIS-skikt.

3. Skötsel av området

3.1. Generella riktlinjer

Stor hänsyn måste tas vid åtgärder i sumpskogen och vattendraget så att körskador och markkompaktering undviks.

Om främmande arter upptäcks i reservatet, bör de bekämpas om de riskerar att påverka naturvärden i sumpskogen eller vattendraget. Bekämpning ska dock endast ske om det finns förutsättning att med rimlig ekonomisk insats begränsa artens förekomst i reservatet, eller om det finns nationellt intresse av att bekämpa arten.

3.2 Skötselområden

Reservatet är indelat i 3 skötselområden redovisade på skötselkarta Bilaga 2C.

SKÖTSELOMRÅDE 1: VATTENDRAG – GRANRÖJNING

Avdelning: del av 3, 5, 6

Areal: 0,7 hektar

Beskrivning: Naturligt vattendrag med rik förekomst av stenblock och död ved. Vattendraget delar upp sig i flera grenar s.k. kvillar. Längs stränderna och på öar växer lövträd. Sträckan utgörs till stor del av limnisk nyckelbiotop. Området är ett s.k. målområde för kalkning.

Mål: Vattendrag med blockrika partier, kvillområden och naturligt varierande vattenflöde. Längs stränderna och på öar växer lövträd som fäller löv, grenar och insekter i vattnet, vilket skapar förutsättning för bottenfauna, fisk, uter m.m. i ån. Omgivande lövträd skuggar vattenytan vilket bidrar till att bevara en artstock som är naturligt för vattendragstypen. Vattenkvaliteten är god utan påverkan av försurning, eutrofiering, gifter som metylkvicksilver och med låg halt av partiklar. Åsträckan hyser bottenfauna med höga naturvärden.

Åtgärder:

- Vid behov kan gran på öar ringbarkas eller fällas. Granveden lämnas på plats.

SKÖTSELOMRÅDE 2: SUMPSKOG - GRANRÖJNING

Avdelning: del av 3, 5, 6

Areal: 3,2 hektar

Beskrivning: Naturskogsartad sumpskog längs åstrand. Trädskiktet domineras av al och björk, med riklig förekomst av död ved, träd av olika åldersstadier och viss luckighet. Marken är frisk-blöt, och fuktigheten varierar spatialt och temporärt. Gran förekommer rikligt i främst nordvästra delen.

Mål: Naturskogsartad lövsumpskog som tidvis översilas eller översvämmas, med riklig förekomst av död ved, träd av olika åldersstadier och viss luckighet. Gran förekommer endast som enstaka ungplantor.

Åtgärder:

- Gran ringbarkas initialt, och tas bort återkommande vid behov. Eventuella andra främmande arter kan bekämpas i området om det finns behov.
- Ingen ved får tas ut från området.

SKÖTSELOMRÅDE 3: GRANPLANTERING – OMFÖRING TILL LÖV

Avdelning: 1, 2, 4, 7 samt del av 3

Areal: 2 hektar

Beskrivning:

Granplanteringar av olika ålder på torr till frisk mark. Flertalet granar är 1-10 år (skötselområde 3b), men ett bestånd är 50 år (skötselområde 3a).

Mål:

Lövskog som skyddar intilliggande sumpskog mot uttorkning och solexponering. Med tiden bör skogen utveckla kvaliteter som död ved, gamla träd, hålträd och på så sätt bidra till att förstärka områdets kvalitet för både arter knutna till sumpskogen och arter knutna till naturskogsartade lövskogar på torrare mark. Gran förekommer endast som enstaka ungplantor.

Åtgärder:

- Markägaren får avveckla all gran inom område 3a och 3 b på karta 2C, dock senast år 2025.
- Markägaren får brunnsröja kring granar i område 3b på karta 2C fram till dess att granarna har avverkats, dock inte efter år 2025.

- Områden 3a och 3b ska omföras till lövskog genom naturlig förnygring när granen avverkats. Om lövförnygring inte skett i tillräcklig omfattning år 2035 kan förvaltaren vidta åtgärder för att få till stånd en lövskog. Sådana åtgärder kan vara plantering och stängsling.
- Gran bekämpas återkommande vid behov.

4. Friluftsliv och turism

Området är inte särskilt attraktivt för friluftslivet, men det kan göras tillgängligt för besökare genom en mindre parkering.

Åtgärder

- Ev. anläggning av parkeringsplats med plats för 2-3 bilar, se karta i bilaga 2C
- Informationsskylt placeras vid parkeringsplats eller reservatsgräns.

5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Uppföljning ska ske enligt Naturvårdsverkets uppföljningsprogram. Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prioritet	Finansiering
Avveckling av gran	Senast 2025	3	2	markägare
Åtgärder för att få till lövsförnygring	År 2035 vid behov	3	3	Länsstyrelsen, vårdanslaget
Granbekämpning, huvudsakligen genom ringbarkning och röjning.	Omgående	2	1	Länsstyrelsen, vårdanslaget
Borttagning av gran	Löpande vid behov	alla	1	Länsstyrelsen, vårdanslaget

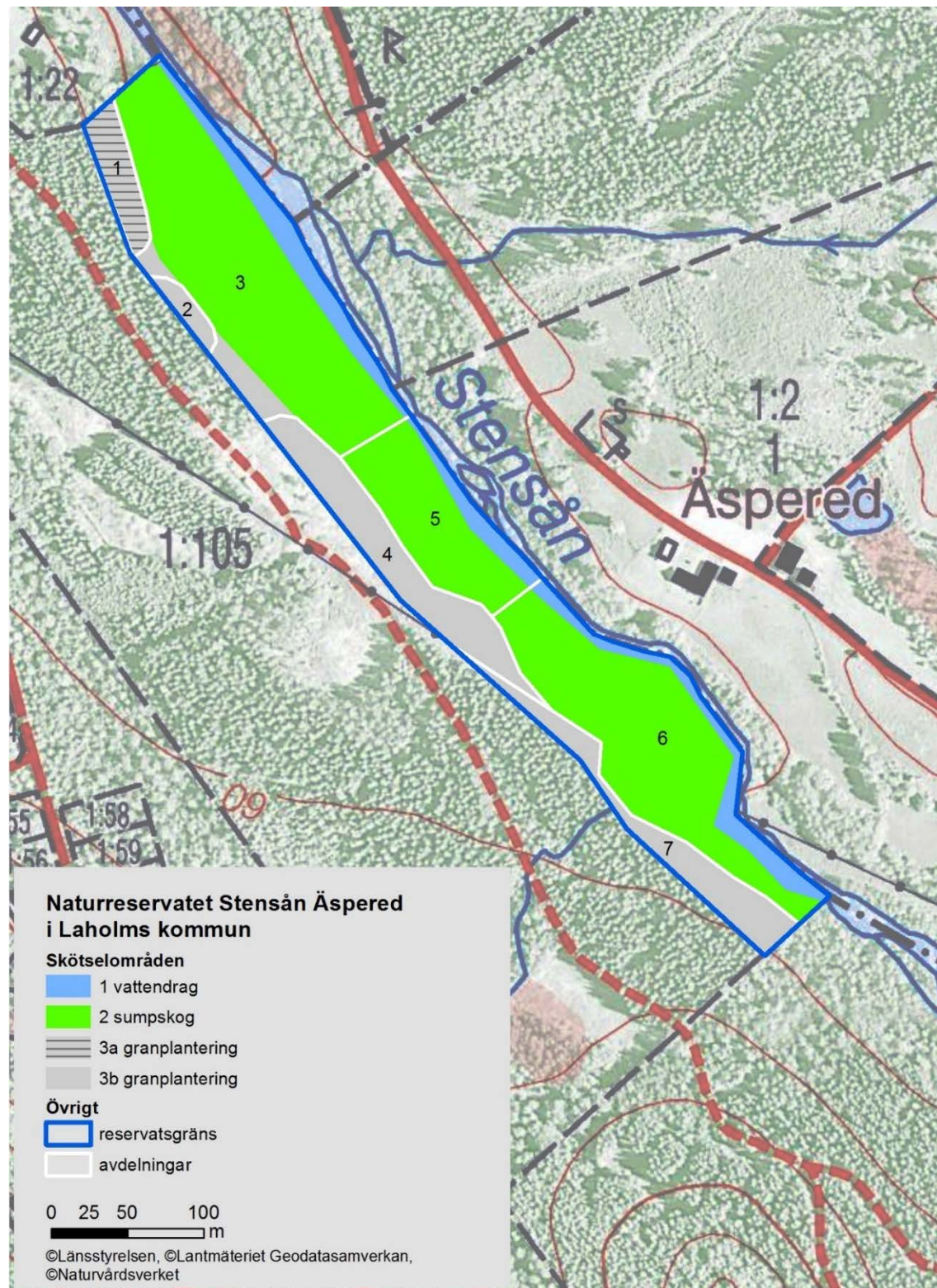

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

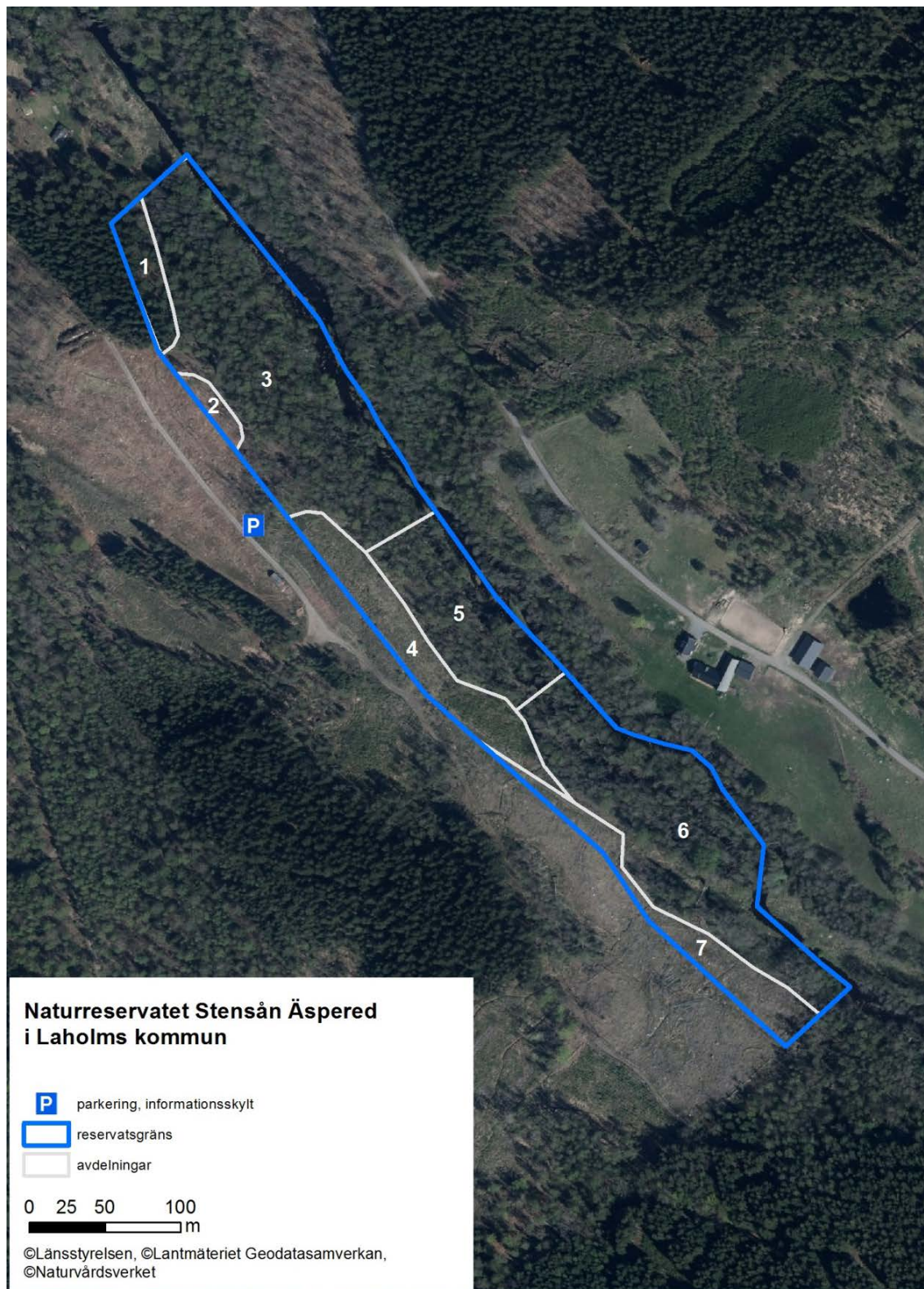
2A Översiktskarta

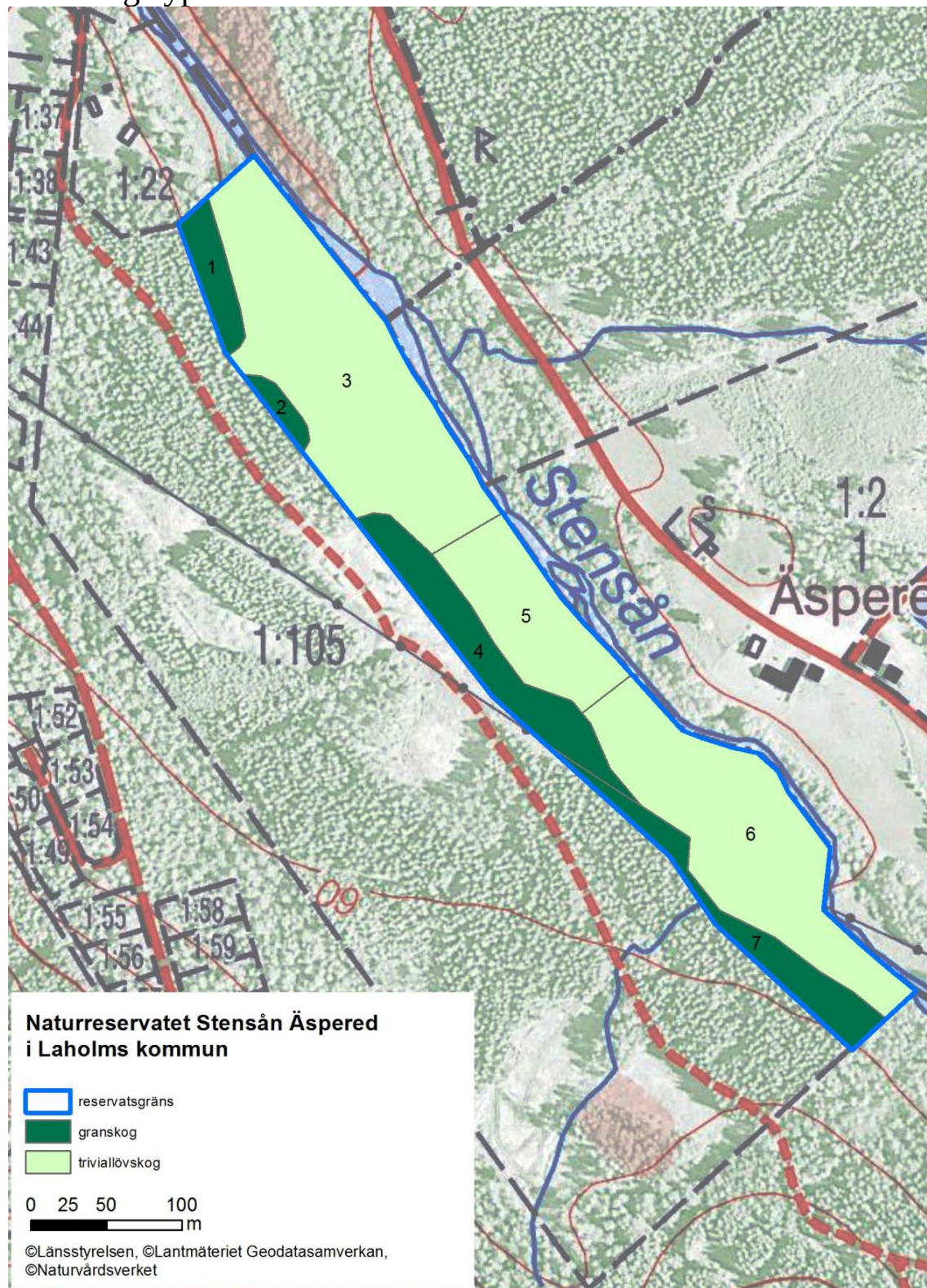
2B Skötselkarta

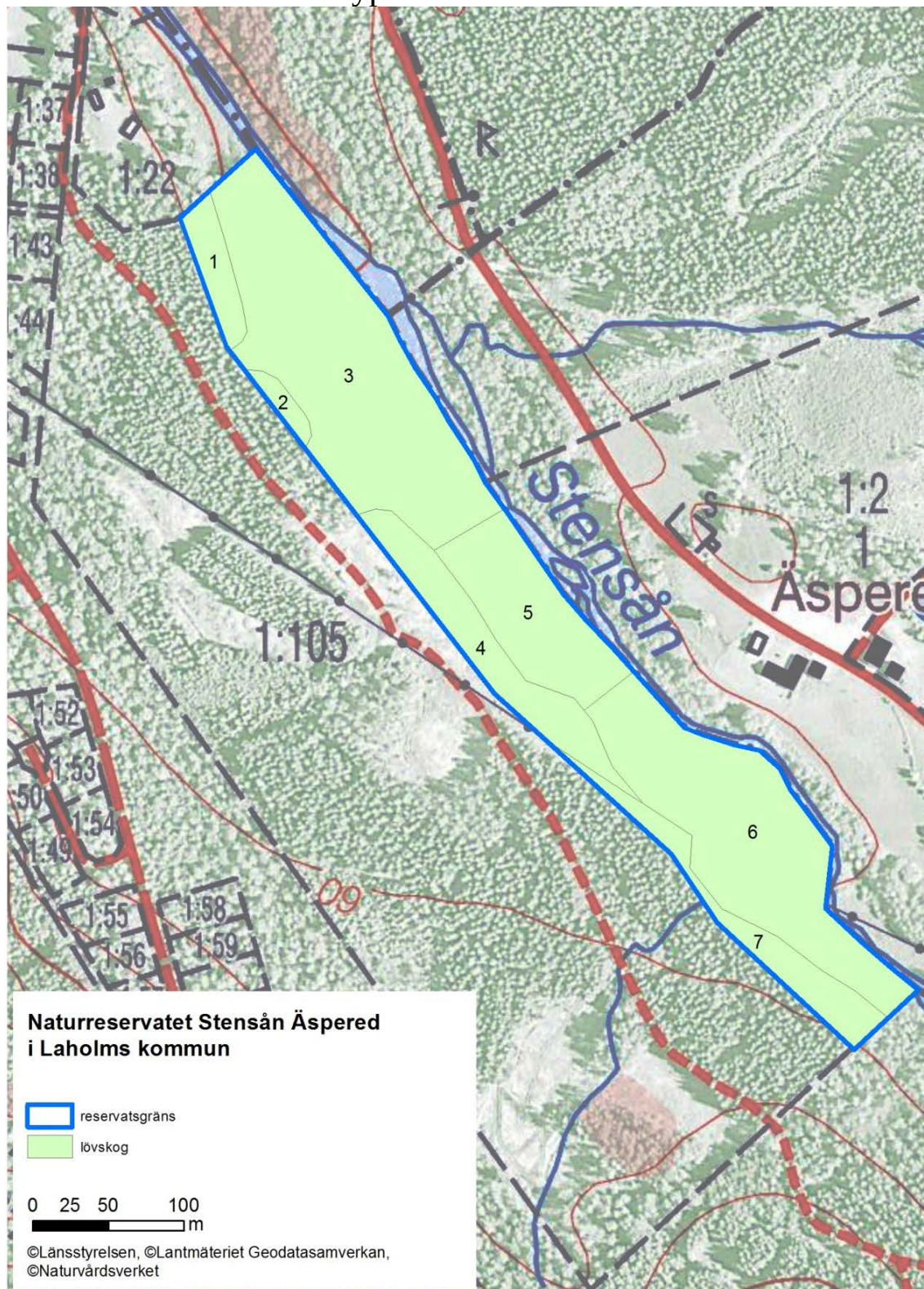
2 C Friluftslivskarta

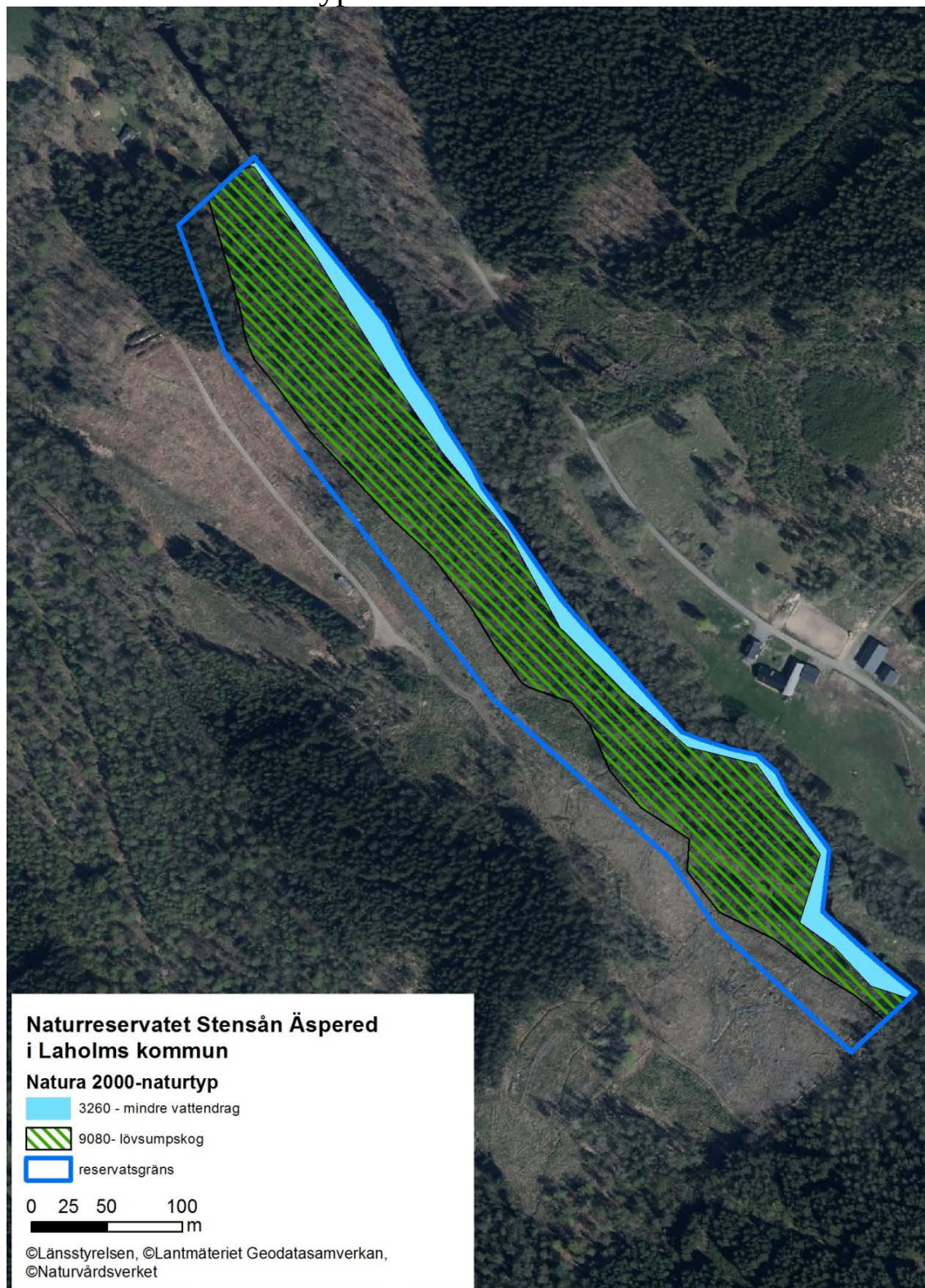
2 D Skogstypskarta

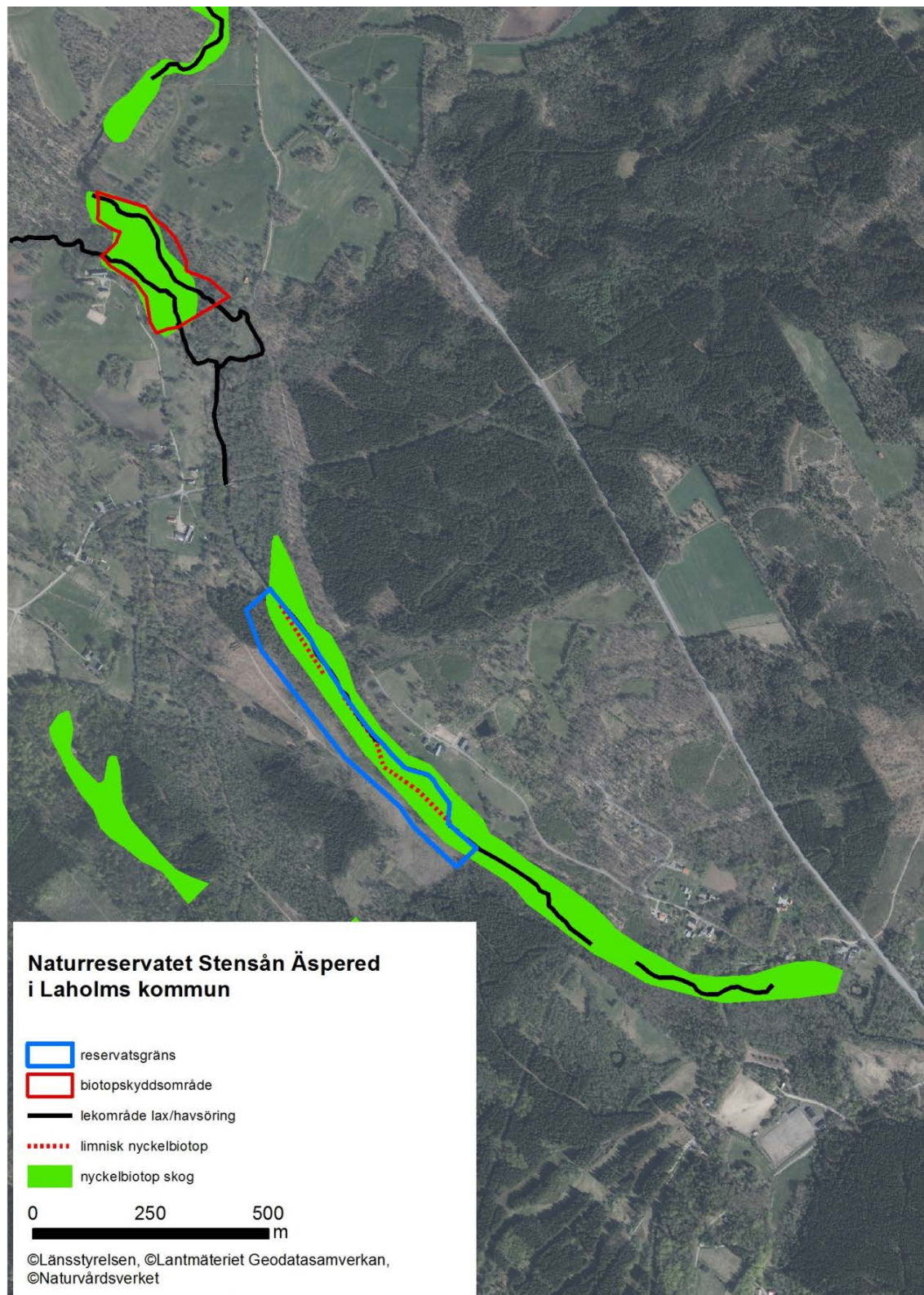
2 E Karta över målnaturtyper

2F Natura 2000-naturtyper

2 G Naturvärden

Förteckning över rödlistade och regionalt intressanta arter som har påträffats i eller i anslutning till naturreservatet Stensån Äspered, Laholms kommun, Hallands län

Rödlistade arter indelade i kategorier baserade på artens risk att försvinna från Sverige enligt "Rödlistade arter i Sverige, Gärdenfors 2015". Beteckningen regionalt intressant används av Länsstyrelsen i Halland och anger att arten har ett värde för naturvården regionalt, ex. ovanliga arter och signalarter.

Uppgifterna är hämtade från www.artportalen.se, ArtDatabankens observationsdatabas samt Elfiskeregistret SERS. Utöver uppgifterna nedan finns det sannolikt ytterligare rödlistade eller regionalt intressanta arter i området, som ännu inte observerats eller som ej kommit till Länsstyrelsens kännedom.

Totalt i området har påträffats 4 rödlistade och 23 regionalt intressanta arter.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Grupp	Kommentar
Akut hotad (CR)			
ål	<i>Anguilla anguilla</i>	fiskar	bofast i ån, även i området
Starkt hotad (EN)			
ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	kärlväxt	i området
Nära hotad (NT)			
utter	<i>Lutra lutra</i>	däggdjur	observerad uppströms och nerströms men inte i området
havnejonöga	<i>Petromyzon marinus</i>	fiskar	förekommer i ån ändå upp till Sjöaltesjön och leker i eller strax nedströms området
	<i>Rhithrogena germanica</i>	sländor	bofast, senast observerad 2014
Regionalt intressant			
lax	<i>Salmo salar</i>	fiskar	bofast i ån, även i området
öring	<i>Salmo trutta</i>	fiskar	bofast i ån, även i området
missne	<i>Calla palustris</i>	kärlväxter	bofast i området
bäckbräsmå	<i>Cardamine amara</i>	kärlväxter	bofast i området

2016-12-14

kärrfibbla	<i>Crepis paludosa</i>	kärlväxter	i området och nedströms
safsa	<i>Osmunda regalis</i>	kärlväxter	i området och trakten
Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Grupp	Kommentar
glansfläck	<i>Arthonia spadicea</i>	lavar	i området, en gång 1996
örlav	<i>Hypotrachyna revoluta</i>	lavar	i området och nedströms
älvdykare	<i>Deronectes latus</i>	skalbaggar	i området, en gång 1999
	<i>Hydraena testacea</i>	skalbaggar	i området, en gång 2003
	<i>Oulimnius troglodytes</i>	skalbaggar	I området 2005 och nedströms 2007
	<i>Athripsodes albifrons</i>	sländor	bofast, senast observerad 2015
	<i>Athripsodes cinereus</i>	sländor	bofast, senast observerad 2014
	<i>Brachycentrus subnubilus</i>	sländor	i området, en gång 2003
	<i>Ceratopsyche silfvenii</i>	sländor	bofast, senast observerad 2002
	<i>Goera pilosa</i>	sländor	i området, en gång 1995
	<i>Lype phaeopa</i>	sländor	i området, en gång 2006
	<i>Micropterna lateralis</i>	sländor	i området, en gång 1992
	<i>Nigrobaetis digitatus</i>	sländor	i området, en gång 2003
	<i>Notidobia ciliaris</i>	sländor	i området, en gång 1997
	<i>Psychomyia pusilla</i>	sländor	bofast, senast observerad 2015
fläckticka	<i>Skeletocutis nivea</i>	storsvampar	i området, en gång 1996
svartbent bäckbroms	<i>Ibisia marginata</i>	tvåvingar	bofast, senast observerad 2015

Fastighetsförteckning vid områdesskydd enligt Miljöbalken

2016-01-13

Ärendenummer

N15692

Ärendenummer Lst ~

VIC Natur id nr 1114351

Handläggare

Patrik Nilsson

Ärende Fastighetsförteckning för blivande naturreservatet Stensån Äspered-Kungsbygget

Kommun: Laholm

Län: Halland

Fastigheter inom reservatet (fastigheter, samlotter, fiskelotter, byggnad å, allmänt vattenområde)		
Beteckning på kartan	Ägare/innehavare, adress	Övrigt
Kungsbygget 1:105	Gunilla Josefsson Violvägen 5 312 75 VÅXTORP Robin Josefsson Violvägen 5 312 75 VÅXTORP	I fastigheten ingår vattenområde i Stensån enligt lantmäteriakt 1381-08/8. I fastigheten ingår även andel i samfällt fiske i Stensån.

Marksamfälligheter inom reservatet (samfälld mark, samfällt vatten, samfällt fiske, allmänningar)		
Beteckning på kartan	Ägare/innehavare, adress	Övrigt
Kungsbygget S:4	~	<i>"Vägen från Nissabygget till Elnabygget 10 alnar bred med gropar"</i> [Vägens huvudsträckning ligger utanför reservatet, men i samfälligheten bör även inräknas den förgrening som går från huvudvägen ner till Stensån]
Delägarfastigheter:		
Fladalt 1:61	Staffan Pålsson Doktorsstigen 1 312 31 LAHOLM Ann-Margret Pålsson Doktorsstigen 1 312 31 LAHOLM	~

Jonstorpsbygget 1:1	Dagmar Linnéa Antonia Nilssons dödsbo c/o Johansson Bygatan 9 C 312 75 VÅXTORP Maj Juliana Kristin Nilsson c/o Ulla-Britt Johansson Bygata 9 C 312 75 VÅXTORP Astrid Gulli Iréne Nilsson Särlagatan 11 C 214 48 MALMÖ	~
Kungsbygget 1:14	Mihaly Rudics Kungsbygget 30 312 98 VÅXTORP Anneli Rudics Kungsbygget 30 312 98 VÅXTORP	~
Kungsbygget 1:23	Bengt Anders Lindgren Kungsbygget 32 312 98 VÅXTORP	~
Kungsbygget 1:24	Lars Henry Roland Johansson Tennisvägen 3 269 33 BÅSTAD	~
Kungsbygget 1:27	Sydalpin Invest AB Svartbäcksgatan 26 753 32 UPPSALA	~
Kungsbygget 2:1	Elvi Signhild Johansson Kungsbygget 23 312 98 VÅXTORP	~
Våxtorps-Jonstorp 1:2	Lars-Göran Ottosson Jonstorp 139 312 98 VÅXTORP Ingela Ottosson Jonstorp 139 312 98 VÅXTORP	~
Våxtorps-Jonstorp 1:6	Lars Gunnar Kristiansson, Kustvägen 187 312 61 MELLBYSTRAND	~
Våxtorps-Jonstorp 1:7	Alf Gerhard Lindqvist Jonstorp 12 312 98 VÅXTORP	~
Våxtorps-Jonstorp 1:11	Lars Göran Ingvar Larsson Edenberga 488 312 95 LAHOLM	~

Våxtorps-Jonstorp 1:14	Lars Göran Larsson Turabyggevägen 115 286 33 ÖRKELLJUNGA Britt Anne-Kristin Larsson Turabyggevägen 115 286 33 ÖRKELLJUNGA	~
Våxtorps-Jonstorp 1:29	Siv Asta Evy Jönsson Svenstorp Jonstorp 56 312 98 VÅXTORP	~
Våxtorps-Jonstorp 1:30	Niels Thorsen Kongshvilebakken 68 DK-2800 Kongens Lyngby DANMARK	~
Våxtorps-Jonstorp 1:31	Olle Erik Tommy Johansson Jonstorp 143 312 98 VÅXTORP	~
Våxtorps-Jonstorp 1:39	Eva Christina Andersson Jonstorp 18 312 98 VÅXTORP	~
Våxtorps-Jonstorp 1:40	Gunvor Ingrid-Marie Brunbäck Åstarp 18 312 98 VÅXTORP	~
Våxtorps-Jonstorp 1:51	Brita Katarina Lundh Blomstervägen 72 312 31 LAHOLM Lilian Margareta Lundh Ringvägen 11 312 31 LAHOLM	~

Anläggningssamfälligheter inom reservatet - *inga kända*

(Gemensamhetsanläggningar enligt AL, anläggningar enligt LSV)

Rättigheter inom reservatet

(servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt, vägrätt, viltvårdsområde, fiskevårdsområde, rättigheter mineral/torv)

Beteckning på kartan	Förvaltande förening, adress	Ändamål
Fiskevårdsområde 1381-P88/22	Stensåns mellersta fiskevårds- områdesförening <i>adress saknas i fastighetsregistret</i>	Fiske

Anmärkning angående kraftledningen inom reservatsområdet:

Det finns inga servitut som berör denna kraftledning vare sig i fastighetsregistret eller i förrättningsakter.

Karta över utrett område – se sist i dokumentet

(Skala 1:5000, referenssystem SWEREF 99. Kartredovisningen har inte rättsverkan.)

Övriga upplysningar

Utredningen saknar servitut som tillkommit genom vattendom eller liknande. Avtalsrättigheter som inte är offentliggjorda genom inskrivning kan saknas. Älgskötselområden har inte utretts.

Fastighetsförteckningen upprättad av

Patrik Nilsson

